آبونه شرائط : شهر ایچون سنه‌لکی (٤٠٠) التی ایلفی (٢٢٥) ، ممالك اجنبیه ایچون سنه‌لکی (٤٥٠) ، آلتی آیلفی (٢٥٠) غروشدر.

نسخه‌سی ٧,٥ غروشدر .
سنه‌لکی ٥٢ عددر .

ادارهخانه : باب‌عالی جاده‌سنده رشید افندی خانده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلکه موافق آثار مع‌المنونیه قبول اولنور . درج ایدیلمین یازیلر اعاده اولنماز .

الرشاد

١٣٣٠٠٠١٠٦

آدرس تبدیلنده اربعه غروش کوندرلملیدر .

مکتوبلرك امضالری واضح و اوقوناقلی اولمسی وآبونه صره نومروسنی محتوی بولونمسی لازمدر

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرك آدرسلرینك فرانسزجه یازلمسی رجا اولنور.

پاره کوندرلدیکی زمان نه‌یه دائر اولدیغی بیلدیرلمسی رجا اولنور

باش محرر
محمد عاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ٦٣٠ | ٢١ جمادی‌الاول ١٣٤٣ | پنجشنبه | ١٨ کانون‌اول ١٣٤٠ | جلد ٢٥

حضرت محمدك سسی بیاباندہ یالکز قایالرك و قوملرك عکسیله قارشیلانان بر سس دہ‌کلدی . بوسس صوت رسالتدی .

پیغمبرمزك وظیفه پرور انساندر . کندیسی رب‌العالمیندن باشقه بر کیمسه‌یی تجیل ایتمه‌مش ، رب‌العالمینه اضافه اولونان بوتون بشری احتراصاتی ، فراغت نفس ایله ، اقدام و غیرت ایله ، ازاله‌یه موفق اولمش ، سسنی طویانلرك کافه‌سی اونك تشییدایتدیکی قناعتله متحسس اولمشدر . (قارلایل)ك دیدیکی کبی « انسانلر بوسسی دیکله‌ملی ، باشقه‌سنه اهمیت ویرمه‌ملی ، چونکه باشقه‌سی هوادر » . فی‌الحقیقه انسانلر بو سسی دیکله‌دیلر واون عصردن بری دیکله‌یورلر . بوکون‌ده حضرت محمدك سسی دنیانك هر کوشه‌سنده ، انکلتره‌ده ، آمریقاده ، آوسترالیاده ، ژاپونیاده تعصبدن آزاده اولان بوتون انسانلر طرفندن دیکله‌نیور ودنیانك نهایتنه قدر دیکله‌نه‌جکدر .

حضرت محمدك یاقدیغی مشعله‌دن صوکره هربستانك ترقیسی ، هیچ بروجهله غیر قابل ایضاح ده‌کلدر . قرآن کریمی دقتله اوقویانلر اسلامك احراز ایده‌جکی بوتون شان و شرفی اوراده کورورلر . حضرت محمد دنیایه کوزلرینی یومدیغی زمان مسلمانلره احراز ترقی ایچون لازم اولان هیچ بر شیئی اکسیك بیراقامشدی .

بر خلقك کسب صلاح ایتمه‌سی خصوصنده اکبویوك عامل اولان بر مقصدی تحقق ایتدیرمك ایچون برلك ، ایلك اهتدانك وقوعندن اعتباراً تأمین اولونمشدی . مسلمانلغی قبول‌ایدن اورکك قادین ، یوکسك آلچاق ، بت پرست ، خریستیان ، یهودی هرانسان دیکر مسلمانلرك قرده‌شی اولویوردی . اونك قانی ، اونلرك قانی کبی ایدی . بومنظومهٔ اخوت هرکون توسع ایدییوردی . مسلمانلق اقطار جهانده انتشار ایتدیکی زمان بیله اسلام اخوتی پایدار قالمشدی . برمهتدینك اصلی ، عرقی ، رنکی ، مملکتی ، مدنیتی نه اولورسه اولسون برکره مسلمان اولدیمی دیکر مسلمانلرله بر اولویوردی . اسلام اخوتی بونلرك هپسنی برکل پاییروبونلرك متحد قوتی ، هپسنی ایسته‌دکلری استقامته توجیه ایدییوردی .

برملتك ترقیسی ایچون لازم اولان دیکر عامل ، شوق وحیاتیتدر . قرآن کریمك تبلیغاتی ، حضرت محمدك کلماتی الله بونلر مسلمانلر آره‌سنده ذروهٔ کماله وارمشدی . دینی تجیل وکلمهٔ الهیه‌یی اعلا هر مسلمانك هدف حیاتی ایدی . هرمسلمان بونك ایچون یاشایور ، بونك ایچون اولویور ، بونك اوغورنده هرمحنت ومشقته کوکس کریبور ، نه قازانیرسه بوغایه‌یه طوغرو توجیه ایدییوردی .

روایت اولونیورکه حرب میدانینده بردشمنك کله‌سنی اوچورمق اوزره‌ایکن بو دشمن حضرت علینك یوزونه توکوردیکندن حضرت علی درحال قیلنجنی قینه صوقمشدی . چونکه (علی)، شخصنه قارشی پایلان برحقارتك انتقامنی آلمق ایچون دکل ، دینی اعلا ایچون حرب ایدییوردی .

سه‌م. حسین قیدوای

اجتماعیاتده غریجیلق وبوزغونجیلق :

افهوده ملیتك تقویه‌سی ، بر ضرورت حیاتیه‌در

تاریخ ملل کوستریبورکه ، اقوام مختلف تأثیرات آلتنده یاتدریجاً انکشافه مظهر اولمشلر ویاخود یواش یواش انضباط وروابط اجتماعیه‌لرندن اوزاقلاشه‌رق انحطاط وانفساخه اوغرامشلردر . هیئت اجتماعیه‌لرك تدنی وترقیسنده عامل اولان مختلف تأثیراتدن الك مهملری شبه‌سزدرکه ، ملتلرك دوغریدن دوغرویه روحیات ومعنویاتنه تعلق ایدن اساسلردر .

هنوز اوزرندن ایکی سنه‌لك بر زمان کچن مجاهدهٔ ملیه‌مز ؛ هیئت اجتماعیه‌مزك فقیر ، ترقیات مادیه جهتیله کری اولمسنه رغماً ایمان واخلاق قوتنك نه‌مدهش برقابلیت وقیمت حیاتیه تشکیل ایلدیکنی بتون جهانه قارشی فعلاً ارائه ایلمشدر . فی‌الحقیقه عصرلردنبری داخلی ، خارجی صدمات کونا کون ایچنده هرمشکل وضعیتدن شان وشرفله چیقان ملتمز ، بومظهریتی هرشیدن اول ایمان واخلاقنه مدیوندر .

بوایمان واخلاق اولمسه ایدی ، درتیوز جادیر خلقندن قوجه بر ملت دوغماز ، بیوك برچفتلك قدراراضی یه‌مالك اوفاق برقبیله‌یه ، عدالتی سایه‌سنده کشورلر ، شهرلر کندی آرزولریله انقیاده جان آتمازلردی . بوایمان واخلاق اولمسه‌یدی ، قرون وسطی‌یی قرون اخرایه تحویل وتبدیل ایدن حادثهٔ تاریخیه ظهوره کلمز ؛ مسلمان روحی ، مسلمان حاکمیتی حاکمهٔ بلاد اولان استانبولده برلشه‌مزدی . سن‌غوتاردن‌ویانه قپولرینه قدر شان وشرفله سطوت ملیهٔ اسلامیه‌یی اعلا ایدن اجدادمز بونی پك یوکسك بر انضباط وسجیه‌یه ، قوهٔ معنویه‌یه مدیون ایدیلر . اکر ، بو یوکسك عزم وهدایت اولمسه‌یدی بتون بر جهان حقوقنه قارشی عصرلرجه دنیانك اکمترقی ، اك ذی‌سطوت بر هیئت اجتماعیه‌سی اولهرق یشایاماز ، اهل صلیبلره کوکس کره‌مزدك . اك نهایت بنه ملتمزده بوعزم وایمان اولمسه‌یدی ، دنیا حربندن مغلوب چیقدقدن ، سلاحسز ، پاره‌سز قالدقدن صکره جهانلری حیرته ، دونکی غالبلری هزیمته اوغراتان بویوك ظفری قزانامازدق .

بتون بوماضی‌یه عائد جانلی اثباتلرك برده حاله عائد قیمتی واردر . هیئت اجتماعیه‌مز ایچون باعث رها ونجات اولان بواساسلر ، دون ناصل سعادت وسطوتمزك معیاری ایسه بوکونك وبالخاصه یارینك‌ده اك امین ، اك سالم عامل رفاه وترقیسنی تشکیل ایتمکده‌در .

اوت ، هیئت اجتماعیه‌مزك یکانه استنادکاهی اخلاق ومعنویاتیدر . بونلره استناد ایتمه‌ین هرتکمل ارزوسی تملی اولیان بر بنا قدر چوروك اولور . هیچ بر صاحب عقل هیئت اجتماعیه‌نك آنا خطلرینی تشکیل ایدن روابط اخلاقیه‌نك لزومنی انکار ایده‌مز .

حال بویله ایکن صوك سنه‌لرده بنیهٔ ملیه‌یی توهینه باشلایان ، تردیات و فضایحك مظهر رواج اولماسی استقبال ایچون بیوك بر تهلکه تشکیل

ایتمکدهدر . چونکه جمعیتمزك تملق استهداف ایدن اجتماعی فوضالر ملتك مقاومت وسجیهسنك الکمهم برعنصریتخریب ایتمك استعدادندهدر. صوك عصرده عمومی تربیه وجههلرینك دینی و ملی بر تربیه وجوده کتیرمهمسی سجیهٔ ملیه علیهنه غرب ملوثات اخلاقیه واجتماعیهسنك انتشاریتی ، رواجنی موجب اولمشدر . زنکین عائلهلرده چوجوقلرك علی الاکثر والده تربیه وشفقتندن محروم براقیلهرق اجنبی وغیر مسلم تربیهلر آلتندهغیر ملی برتربیه آلمالری ، بنه بوچوجوقلرك علی الاکثر غیرملی واجنبی مکتبلرده تحصیل ایدهرك خصائل ملیهیه عائد حسلری امتصاص ایدهمهملری ضمنیت اخلاقیهنك ، تسامح اعتقادینك اساسلی مبدألرندن بر دیکریتی تشکیل ایدر .

مسکراتك آلابیلدیکنه رواج بولماسی، فحشك جالب تأسف برصورتده چوغالمسی ، خصائل کزیدهٔ ملیهیاونوتدیران ، احتراصاته میدان آچان عوامل میانندهدر . بونلرهانضماماً ادبیات نامنه آچیق یازیلر ، رومانلر؛ صنایع نفیسه یرینه آچیقرسملر ؛ اجتماعی مصاحبات و محاضرات یرینه دانس صالونلرینك مستکره ملاعباتی ، نسلهدرس فحش ورذائل ویرن سینهمالر ، تیاترولر ... یکدیکرینك تأثیرات مضرهسنی اتمام و اکمال ایدهرك بالنتیجه عائلوی روابطی کوشتمش، صداقت عائلهیی محو ایتمش ، منفعت عمومیهنك استحقاریتی ده تساند اجتماعینك کسریتی ، سفاهت یولارنده ثروت ملیهنك احماسی ، الحاصل نسلك مادةً ، معناً تردیسنی انتاج ایلمشدر .

کرچه بو سقوط وضلالت وطنك هر جزئنه لهالحمد سرایت ایتمش بر حالده دکلدر . فقط بنیهنك بر قسمنه عارض اولان خستهلق اوکی آلتمازسه هیچ شبهه یوقدرکه هرقسمنی آز زمان ایچنده استیلا ایدر . بونك کبی بنیهٔ ملیهنك برقسمنده نمایان اولان تردیات وفوضالرك منعنه تشبث اولنمازسه بو رذیلتلرك وطنك هرقسمنی استیلا ایتمهسندن ، تعبیر دیکرله هیئت اجتماعیهمزك انفساخندن بحث قورقولور.

بوسرایتك نهقدر وخیم برفلاکت اولدیغنی یقیناً ادراك ایدهبیلمك ایچون شهرمزك بوکونکی سقوط اخلاق وتردیات اجتماعیهسنه شویله برکوز کزدیرمك کافیدر. فوضای اخلاقینك برملتی نه کبی کردابلره سوروکلیه بیلهجکنه بوندن داهاواضح نمونه اولاماز. حریتی هرایستدیکنی یاپمق معناسنه آکلایان ضعیف الایمان ، ضعیف الاخلاق برسورومتردیلرك تشجیعلریله وظیفهٔ طبیعیهسنی ، وقاروعفتنی اونوتان آچیق ، صاچیق ، قیدسز ، رابطهسز برچوق قادینلر ، ذوق وسفاهت یرلرنده ملتك کوزینه برخنچر کبی صاپلانمقدهدر. آرتیق حریتی بولان، یعنی بوکونکی معناده عصمت ونزاهتنی غیبایدن بو زواللیلرك مملکتده عائله سعادتی نامنه موجود اولان عنعنوی بتون مقدساتی چیکنهدکارینی اسفسز سیر ایتمك ممکنمیدر ؟..

سنهلردنبری قورقدیغمز، فریادایتدیکمز عاقبت مع التأسف کندینی کوسترمکده . بونتیجهیی « ترقی وتجدد » دیه کوسترمك ایسته ینلرك عجبا هیئت اجتماعیهمزك الکمهم تملق تشکیل ایدن عائلهنك بیقیلدیغندن خبرلری یوقیدر ؟ ملتمزك الک بویوك فلاکت اجتماعیهسنی آلقیشلایان بوبدبختلره تأسفدن وبر آز بصیرت واذعان تمنیسنده بولونمقدن بشقه یاپیلهجق برشی یوقدر .

محله آرهلرینهقدر بوتون سوقاقلری ، جادهلری قاپلایان میخانهلرك نامحدود برصورتده توزیع وتشویق ایلدیکی ایچکی یوزندن شهر آسایشنك نهقدر متضرر اولدیغنی ایضاحه ـ هرکون جرائد یومیه لزومی قدر تفصیلات ویردیکی ایچون ـ بوراده لزوم کورمیورز. یالکز صحتی ، ثروتی ، ارادهسی مسکراتك تأثیرات خبائتکارانهسیله خراب اولان بر نسلدن استقبال ایچون نه کبی بر قیمت بکلهنه بیلهجکنی دوشونمك حقمزدر .

ایشته منفعت اجتماعیهایله مقید اولمایان مهلك برسربستینك حصوله کتیردیکی بحران اجتماعی صوك زمانلرده او قدر وخیم بر شکل آلمشدرکه ، انسان بلا اختیار تترهمکسزین آتیی دوشونهمیور . بو وضعیت قارشوسنده تربیهٔ دینیهنك لزوم وضرورتی بر قات دها کندینی کوسترمکدهدر. وجدانی هیچ بر انکله ، هیچ برقیده تابع اولمیان، نه اللهدن قورقمق ، نهده قولدن اوتانمق بیلمهین نفسانی بر حیاتك بهیمیتدن فرقی وارمیدر ؟ وجدانی حدودلری خرافهدن عبارت ظن ایدن برانسان ایچون منفعت عمومیه ملاحظاتی نهقدر معناسز برشیدر! بونك ایچوندرکه الکزیاده سربست هد اولنان غرزهلر بیله شورادهٔ بوراده آرتق عیوقه چیقان ، چوقدن دائرهٔ ناموسی آشان ، طاشان رذالتلردن شکایته ، فریاده باشلادیلر .

انسانك علویتنه پایان اولمدیغی کبی ، برکره قیود وجدانیهدن صیریلدقدن ، اخلاقدن اوزاقلاشدقدن صکره سفلیتنهده نهایت بوقدر. حریتی هرایستدیکنی یاپمق معناسنه آکلایان ، وبویولده مع التأسف هیچ بر انکله تصادف ایتمهین متردی کمسهلردن بکلنهجك البته فضیلت دکلدر. بونلر میدانی بوش بولدقجه چوفاله حق وآقشام غرزهسنك بحق شکایت ایتدیکی کبی کیجهلری جادهلردن بیله کچمك ارباب ناموس ایچون ممکن اولهمایهجقدر .

بومدهش اجتماعی انصباطسزلق معنوی ساحهدهکی بوشلغك وخامتنی برکره دها اثبات ایدییور. هرکسی ، عقلی باشنده هرصاحب عقل واذعانی تدهیشه باشلایان تردیاتك میدانی بوش بولدقجه آلابیلدیکنه توسع وانتشار ایدهجکنه وبالنتیجه خاصهٔ سرایت ایلهوطنك سالم کوشهلرینیده تحت اشغالنه آلهجغنه اصلا شبهه ایدیلهمیلدیر . بویله بر حال معاذالله هیئت اجتماعیهمزك انهدامنی افاده ایدر .

بوکونکی ویارینکی نسلی قورتاراجق، بونسللرك تشکیل ایتدیکی بنیهٔ ملیه‌یی قوتلندیره‌جك یالکز فضیلتدر. معنویاتسزلقله، اخلاقسزلقله ترقی وتجدده اصلا امکان یوقدر. ادوار جاهلیق کوسترن ، قرون اولی حسسزلکنی ، قیدسزلغی افاده ایدن ضلالت اجتماعیه ، « تکامل ، ترقی وتجدد » نامنه اك بیوك بر دشمن والك بارز بر تهلکه‌در .

وضعیت اجتماعیه‌نك اصلاحی بوکونك الك مهم بر ضرورتی بولندیغی مناقشه قبول ایتمز بر قطعیتله ثابت اولدقدن صکره، هرشیدن اول معنویاتك تقویه‌سی لزومنی‌ده انکارواهماله امکان قالماز ... وجدانلر اوزرنده یکانه مؤثر اولان قوت عالیه، حسیات دینیه قلبلرده حاکم اولمدقجه اخلاق ، اجتماعی موازنه حاصل اولاماز. چونکه ، وجدانی قیود و حدود و شروطك یکانه اساسنی تربیهٔ دینیه تشکیل ایدر . تربیهٔ اخلاقیه ، تربیهٔ اجتماعیه هپ بواساسدن تشعب ایدر .

اصطفای اجتماعی ایچون بواساس لایتغیرك قبولی هرشیدن اول ضروریدر. بوطبیعی وضروری اصطفای اجتماعی تأمین ایدیله‌مزسه بنیهٔ اجتماعیمز الك مهلك بر موقع خرابی‌یه سقوط ایتمسی آرتق امر واقع شکلنی آله‌جقدر. کندمزی آلداتمامق ایچون بونتیجه‌لری آجی اولسه بیله سویله‌مك بر وظیفه‌در .

حسن حکمت

مکتوبلر :

سبیل الرشاد جریدهٔ اسلامیه‌سی مدیریت علیه‌سنه

مدرسهٔ علمیه‌نك سدیله مملکتمزك احتیاجات دینیه‌سنی تطمین ایده‌جك بر منبع فیض وعرفان قالمادی . تدریسات دینیه‌یه خواهشکر اولان اولادوطنك علم دینه کوسترديکی بورغبت ناصیل تطمین ایدیله‌جك؟ مملکتك دین آدملرینه اولان احتیاجنی هانکی مؤسسه‌لر تهوین ایده‌جك؟. مدرسه‌لری سد ایدیلوب آچیقده قالان بیکلرجه آناطولی طلبه‌سنك وضعیتلری نه اوله‌جق ، نرده تحصیل ایده‌جکلر ؟. کنج خرستیانلر جمیعتی مملکتمزك هرطرفنه صوقولوب دیمز ، ملیتمز ، اساسات اجتماعیه و اخلاقمز علیهنده مدهش پروپاغاندالر یاپارکن بونلره قارشی علماً و فکراً مدافعه و مجاهده‌ده بولونمق لازمدر . بو مدافع ومجاهدلری هانکی مؤسسه‌لرمز یتیشدیره‌جك؟. کویلرمزده کونده‌بش دفعه بورجز اولان نمازمزی قیلدیره‌جق ، کویلونك ایمانی تقویه ایده‌جك، اونلره فضیلتی تعلیم ایده‌جك ، ضروری احتیاجلرینی تطمین ایده‌جك، اونلری مملکتك احوال عمومیه‌سندن خبردار ایده‌جك یوکسك سجیه‌لی دینی مرشدلر بوندن صوکره نرەدن یتیشه‌جك ؟. بونلر معزز مملکتمزك حال واستقبالنه عائد اویله سؤاللردرکه بونلره جواب ویرمك و برآزده بونلرله مشغول اولمق اولیای امورمزك الك متحتم بر وظیفه‌سیدر .

حق و حقیقتك مدافعی ، مسلمانلرك مروج افکاری اولان محترم غزته‌کزك بو خصوصده لطفاً دلالتده بولنماسنی استرحام ایدر ومحترم مبعوثلریمزله معارف وکیل جدیدی‌بك افندیدن عرض ایتدیکم خصوصاته نظر دقتلرینی جلب ایتمکزی رجا ایلرم افندم

۲ کانون اول ۳۴۰ ، حسن قلعه : ع . مهودت

***

آچیق مکتوب

آنقره‌ده مجلس ملی اعضای محترمه‌سنه

معلوم عالیلریدرکه قضا مفتیلری اصغری آلتی یوز، اعظمی بیك غروش معاش اصلی آلمقده‌درلر. ملغا مقام مشیحت حرب عمومینك بدایتلرنده مجلس ملی‌یه قبول ایتدیردیکی معاش ایشته بودر . ملغا شرعیه وکالتی هرسنه مجلس ملی‌یه تقدیم ایلدیکی بودجه‌لرده ، خاصةً ۳۴۰ سنه‌سی بودجه‌سنده قضا مفتیلرینك معاشلرینك تزییدی طلب اولنسه‌یدی مجلس ملینك قبول ایده‌جکی محقق ایدی . مجلس ملینك ، دیانت ریاستنك بودجه‌سنی آز زمانده مذاکره وتدقیق وعیناً قبول ایتمه‌سی دعوامزك برهان فعلیسیدر . قضالرده محکمهٔ اصلیه باشکاتبلری بیك بشیوز غروش معاش اصلی آلمقده‌درلر وآلمليدرلر. محکمهٔ شرعیه‌نك عدلیه‌یه ربط ایدلمسیله برقسم وظائفنك قضا مفتیلرینه قانوناً تفریق ایدیلدیکی زماندنبری کرك ملغا مقام مشیحت وکرك ملغا شرعیه‌وکالتی هرسنه مجلس ملی‌یه تقدیم ایلدکلری بودجه‌لرده قضا مفتیلرینك معاشلرینك درجهٔ کفایه‌یه ابلاغی خصوصنده برتکلیفده بولنمامارله قضا مفتیلرینك‌ده تجارت ایتمکدن قانوناً ممنوع اولدقلرینی ووظائف کثیره ایله موظف بولندقلرینی اونوتدیلر . قضا مفتیلری وظائف افتادن باشقه مجلس اداره وایتامده واوقاف قومیسیونده وتوجیه جهات هیئتده رئیس، رؤیت هلال اموریله وواعظلره وثیقه ویرمك ومراقبه ایتمکله ، ائمه وخطبا وسائر مأمورین دینیه‌یی ایفای وظیفه ایتدیرمکله ، تدریس وارشاداتله، خلاصه شرعاً وقانوناً پك چوق وظائف ایله موظفدرلر. مصالح مسلمینه حصر اوقات ایله‌ین مأمورلرك مصارفی اموال مسلمیندن صرف اولنمق امور ضروریه وطبیعیه‌دندر .

اجماع امت ادارهٔ اسلامیه‌سنه مظهر بولنان حکومت جمهوریه‌مزك مادی، معنوی ترقی وتعالیسنده لازم اولان ارشادات که دین ، ملت ، وطن ایچوندر ، بو ارشاداتی قضا مفتیلری هر کسدن زیاده یاپدی ، یاپیور ، یاپاجقدر . مشروطیتك اعلانندن صوکره بالقان حربنده ، حرب عمومیده ، مجاهدهٔ ملیه‌ده قضا مفتیلرینك کوسترديکلری والیوم کوسترمکده اولدقلری حمیت دینیه، غیرت ملیه ووطنیه شانلی برمثالدر. قضا مفتیلرینك معاشلرینی مأموریت وموقعلرینك اهمیتیله متناسب بر درجه‌یه ابلاغ ایدیکزوبوصورتله کندیلرینی ضیق معیشتدن قورتاریکز